

باورهای غلط در خصوص قلیان

امروزه تهیه‌کنندگان توتون قلیان به خوبی از ترفندهای گوناگون برای فروش هر چه بیشتر محصولات خود استفاده می‌کنند؛ به این ترتیب با مصرف قلیان در اماکن عمومی فقط قلیان آماده تحویل می‌شود و هرگز بسته‌های آلوده و فاسد شده توتون قلیان در معرض دید عموم نیست. از آن گذشته سازمان بهداشت جهانی با بررسی ۱۸ نوع تنباکوی قلیان که در کشورهای مختلف دنیا به مصرف‌کنندگان عرضه می‌شود، به این نتیجه رسیده که در هیچ‌کدام از آن‌ها برای افزایش آگاهی مصرف‌کنندگان، هشدار بهداشتی و یا مشخصات محتویات آن اعلام نشده است.

باور غلط اول از آنجا که تنباکوی قلیان از طریق آب فیلتر می‌شود، کلیه مواد مضر آن تصفیه می‌شود. در حالی که واقعیت چیز دیگری است. کشیدن تنباکو از طریق آب، مواد سرطان‌زای آن را تصفیه نمی‌کند و این دود می‌تواند به اندازه دود سیگار اثر مخرب بر روی ریه و قلب داشته باشد.

باور غلط دوم آن است که استنشاق دود قلیان ریه‌ها را نمی‌سوزاند، به همین دلیل مضر نیست، اما واقعیت این نیست. درست است که دود قلیان وقتی استنشاق می‌شود، ریه‌ها را نمی‌سوزاند، زیرا از طریق آبی که در پایین آن قرار دارد خنک می‌شود، اما با این که دود خنک می‌شود، اما هنوز هم حاوی مواد سرطان‌زایی است که برای بدن مضر است.

باور غلط سوم این که کشیدن قلیان سالم‌تر از کشیدن سیگار است، در حالی که دود قلیان به همان اندازه دود سیگار و حتی بیشتر مضر است. قلیان به طریقی متفاوت دود تولید میکند. دود سیگار از سوختن تنباکو ایجاد می‌شود، در حالی که دود قلیان از طریق گرم شدن تنباکویی که در کاسه‌ی بالای آن قرار دارد از طریق زغال تولید می‌شود. محصول نهایی آن یعنی دود یکسان است که حاوی مواد سرطان‌زا است.

باور غلط چهارم آن است که کشیدن قلیان به اندازه کشیدن سیگار اعتیادآور نیست، زیرا نیکوتین در خود ندارد، در حالی که واقعیت بیان می‌دارد تنباکوی قلیان هم مثل تنباکوهای معمولی حاوی نیکوتین است. در واقع، در یک جلسه‌ی مصرف ۶۰ دقیقه‌ای قلیان، فرد در معرض حجم دودی ۱۰۰ تا ۲۰۰ مرتبه بیشتر از یک سیگار قرار می‌گیرد.

باور غلط پنجم این است که تنباکوی گیاهی قلیان سالم‌تر از تنباکوی معمولی است، در حالی که این تنباکو نیز هم مثل کشیدن سیگار گیاهی یا طبیعی، فرد را در معرض مواد سرطان‌زا قرار می‌دهد.

باور غلط ششم این که مصرف یک بار قلیان در روز، فرد استفاده‌کننده را دچار اعتیاد نمی‌کند و از آن جایی که دود حاصل از قلیان از آب رد می‌شود و مواد سمی آن از بین می‌رود، هیچ خطری ندارد. امروزه ترکیبات مخصوص تنباکو که فروخته می‌شوند اغلب با میوه، عسل، شهد و بعضی گیاهان با غلظت زیادی طعم دار شده‌اند که جذابیت کاذبی در مصرف‌کننده ایجاد می‌کند.

باور غلط هفتم این که اگر دود قلیان وارد ریه نشود و فقط از راه دهان خارج شود، آسیبی به ریه‌ها وارد نمی‌شود، چون دود از طریق مخاط دهان و حنجره جذب بدن گشته و آثار سوء خود را در هر صورت می‌گذارد. حتی در هوایی که از دود قلیان آزاد می‌شود، افرادی که در معرض دود قرار گرفته‌اند، در طولانی مدت دچار عوارض آن خواهند شد.

منبع: سایت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان/مراکز تحقیقاتی/پژوهشکده پیشگیری اولیه از بیماری‌های غیرواگیر